

МАРКЕТИНГ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе маркетинга је стицање основних знања о маркетингу, схватање савремене тенденције вођења маркетинг политике и стицање основе за примену маркетинг концепта у пракси.

Задаци наставе предмета су:

- пружање теоријске основе о маркетинг концепту управљања и начину рада у предузећу с обзиром на чињеницу да је маркетинг интердисциплинарна наука;
- интегрално сагледавање инструмената маркетинг микса и њиховог утицаја на потрошачку тражњу;
- схватање савремене тенденције вођења маркетинг политике и стицање основе за примену маркетинг концепта у пракси;
- развијање способности за примену научних метода и логичног закључивања у проналажењу најкраћих путева до пословног успеха који истовремено обезбеђује задовољење потребе потрошача и друштва, остваривање оптималног дохотка и задовољавање битних интереса и потрошача и произвођача.

IV РАЗРЕД

(2 часа недељно, 62 часа годишње)

УВОД (2)

Настанак и развој концепта маркетинга: производна, продајна и маркетинг-оријентација, маркетинг-контрола, дефинисање маркетинга, интегралност, динамичност, веза маркетинга са другим наукама, маркетинг и комерцијално пословање, примена маркетинга у нашој привреди.

ТРЖИШТЕ, МАРКЕТИНГ И ТРГОВИНА (3)

Појам и функција тржишта. Подела тржишта. Конкуренција на тржишту. Међузависност тржишта и маркетинга. Трговина као маркетинг и тржишна институција.

ИСТРАЖИВАЊЕ ТРЖИШТА (3)

Појам и сврха истраживања тржишта. Носиоци истраживања. Предмет истраживања. Поступак истраживања. Методи истраживања. Улога трговине у истраживању тржишта.

МАРКЕТИНГ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ (МИС) (3)

Потреба за информисањем. Квантитет информисања. Организација маркетинг-информационог система.

ПЛАНИРАЊЕ МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ (6)

Увод у планирање маркетинг активности. Дефинисање циљева маркетинга. Дугорочно и средњорочно планирање. Краткорочно плани-

рање маркетинг активности. Израда плана маркетинга. Однос плана маркетинга и других планова у предузећу. Међузависност планова маркетинга производних и трговинских предузећа.

ОРГАНИЗАЦИЈА МАРКЕТИНГ – АКТИВНОСТИ (6)

Приступ организовању маркетинг-активности. Циљеви и фактори организовања маркетинг-активности. Прелазак са комерцијалног на маркетинг концепт организовања. Форма организовања маркетинг активности. Кадар у спровођењу организације маркетинга.

КОНТРОЛА МАРКЕТИНГА (5)

Појам и сврха сталне контроле маркетинг активности.

Анализа трошкова маркетинга. Анализа промета. Измене маркетинг-активности.

ИНСТРУМЕНТИ МАРКЕТИНГ – МИКСА (6)

Појам инструмента. Подела инструмената. Специфичности инструмената у маркетингу трговинских организација. Потреба сталног комбиновања инструмената маркетинга.

ПРОИЗВОДИ И ПРОИЗВОДНИ ПРОГРАМ (6)

Појам производа и производног програма. Класификовање производа. Животни циклус производа. Планирање новитета: усавшава-

ње постојећих производа, лансирање потпуно нових производа. Прикупљање и селекција идеја о новим производима. Тестирање одабраних производа на тржишту. Увођење новог производа у производни програма. Асортиман робе и услуга као основни инструмент маркетинга трговинских организација.

ПОЛИТИКА ЦЕНА (2)

Цена као инструмент маркетинга. Фактори политике цена. Методи формирања цена. Подручје политике цена. Диференцирање цена. Специфичности политике цене у трговини.

КАНАЛИ ПРОДАЈЕ И ФИЗИЧКА ДИСТРИБУЦИЈА (4)

Канали продаје као инструмент маркетинга. Врсте и карактеристике канала продаје. Задаци канала продаје. Избор канала продаје. Локација продајних и складишних објеката. Физичка дистрибуција. Сарадња произвођача и канала продаје.

ПРОМОЦИЈА, КАО ИНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГА (2)

Појам и подела. Процес комуницирања и ефикасност. Облици промоције. Лична продаја, елементи, улога. Унапређење продаје. Публицитет.

ЕКОНОМСКА ПРОПАГАНДА (2)

Појам и развој пропаганде. Дефинисање привредне пропаганде. Предмет привредне пропаганде.

МЕХАНИЗАМ ДЕЛОВАЊА ЕКОНОМСКЕ ПРОПАГАНДЕ (2)

Мотиви тражења и куповине. Класификација мотива (мотивациона истраживања). Понашање потрошача (економско, социолошко, психолошко).

ПРОПАГАНДНА ПОРУКА (2)

Садржај, елементи креирања.

ПРОПАГАНДНИ МАТЕРИЈАЛ (2)

Подела и опште карактеристике пропагандних медија.

Ефикасност медија.

СРЕДСТВА ПРИВРЕДНЕ ПРОПАГАНДЕ (2)

Појам и подела, Оглас, остала пропагандна средства.

ПЛАНИРАЊЕ ЕКОНОМСКЕ ПРОПАГАНДЕ (2)

Планирање привредне пропаганде, као део маркетинг планирања. Врсте планова.

ТРОШКОВИ ЕКОНОМСКЕ ПРОПАГАНДЕ (2)

Планирање трошкова. Функционални однос између обима трошкова продаје. Методи планирања трошкова економске пропаганде. Контрола успешног планирања. Ефекти економске пропаганде и проблеми њихових утврђивања. Методи тестирања успешности економске пропаганде, Метод испитивања. Експериментални метод. Неопходност заједничке промоције производних и трговинских организација.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Да би се ученицима олакшало усвајање садржаја овог предмета, предлажу се следећи поступци у реализацији појединих тематских области:

– упознавање циља и задатака овог предмета и метода рада;

– предлаже се коришћење фронталног облика рада, што не искључује и групни рад, када је то по оцени наставника могуће.

Ученике треба ангажовати у наставном процесу на припреми часа, изради схема, графикана, реферата и сл. Пожељно је користити савремена наставна средства и повезивати се са предузећима. Ученике који показују веће интересовање за овај наставни предмет треба мотивисати за израду семинарских радова из одговарајућих садржаја програма: постављање маркетинг-циљева у конкретном предузећу, рад на тестирању идеја о новим производима, тестирање тржишта и др. Посете сајмовима, изложбама и предузећима треба повремено организовати.

Ученике треба упућивати на актуелне теме из области маркетинга у дневној штампи, часописима и масмедијима. Такође, треба одржавати јавне часове у организацији ученика и упућивати их на савремену литературу која одговара њиховом нивоу знања.

Провера знања ученика може се обављати усмено, писменом вежбом и тестирањем.

Програм маркетинга дат је у виду наставних целина односно тема. За сваку наставну тему дат је фонд часова који има орјентациони карактер што значи да су могућа и незнатна одступања у зависности од конкретне ситуације.

Садржаји програма овог предмета реализоваће се на часовима излагања новог градива (70% часова), утврђивања и обнављања градива (30% часова).

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу, свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне

информације, а оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању. Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.